

Zdravé hospodaření obce co funguje v praxi

Ing. Luděk Tesař

LUDEK TESAŘ
— CITYFINANCE —

www.cityfinance.cz

Citáty na úvod

„MYŠLENÍ je největší aktivum, které můžete mít, pokud chcete se svým životem dělat velké věci.“

Napoleon Hill, americký autor 1883–1970

**Hlavním předpokladem prosperity obcí
je myšlení**

Zavést předpoklady prosperity obce

A. Finanční realita vybraných adresných služeb zejména.:

- Vodné a stočné > 120 Kč na m³
- Nájem > u bytů nad 3 % tržní ceny ročně, tj. vyšší než 110 Kč/m², ale ze zákona má být tržní nájemné, které je všude v ČR nad 150 Kč na m²
- Odpady = 1200 Kč/obyvatele nebo 1 Kč na kg
- Vaření ve školních jídelnách pouze pro děti, když existují privátní podniky (restaurace apod.) a ceny v rámci stropů úhradové vyhlášky.
- +zohledňovat inflaci (všude valorizační doložky)

B. Daňová odpovědnost - stát umožnil obcím získat peníze na rozvoj a zhodnocovat majetek, ale obce se většinou zříkaly daňové odpovědnosti.

- Podle §12 místní koeficient alespoň 3, případně pro rekreaci a vybrané lokality 5 (průmysl, podnikání, jako továrny, sklady, chemičky, elektrárny, apod.) či **dokonce pozemky (kauza Řepov a rozhodnutí ÚS)**

TOP služby Ing. Luděk Tesař na www.cityfinance.cz

Investiční úvěrový rámec

Zadávací dokumentace

Optimálně nastavené parametry

Důvodová zpráva do zastupitelstva

Střednědobý výhled rozpočtu s analýzou financí a ratingem

Podrobná analýza financí

Strop bezpečného zadlužení

Výhled finančních možností obce na 5 let

Strategický plán s akčním plánem

Propojeno s finančními možnostmi obce

Vyšší šance na dotace

Akční plán na 5 let

Aktuální služby pro obce

Predikce daňových příjmů obce/města + mnoholetá statistika

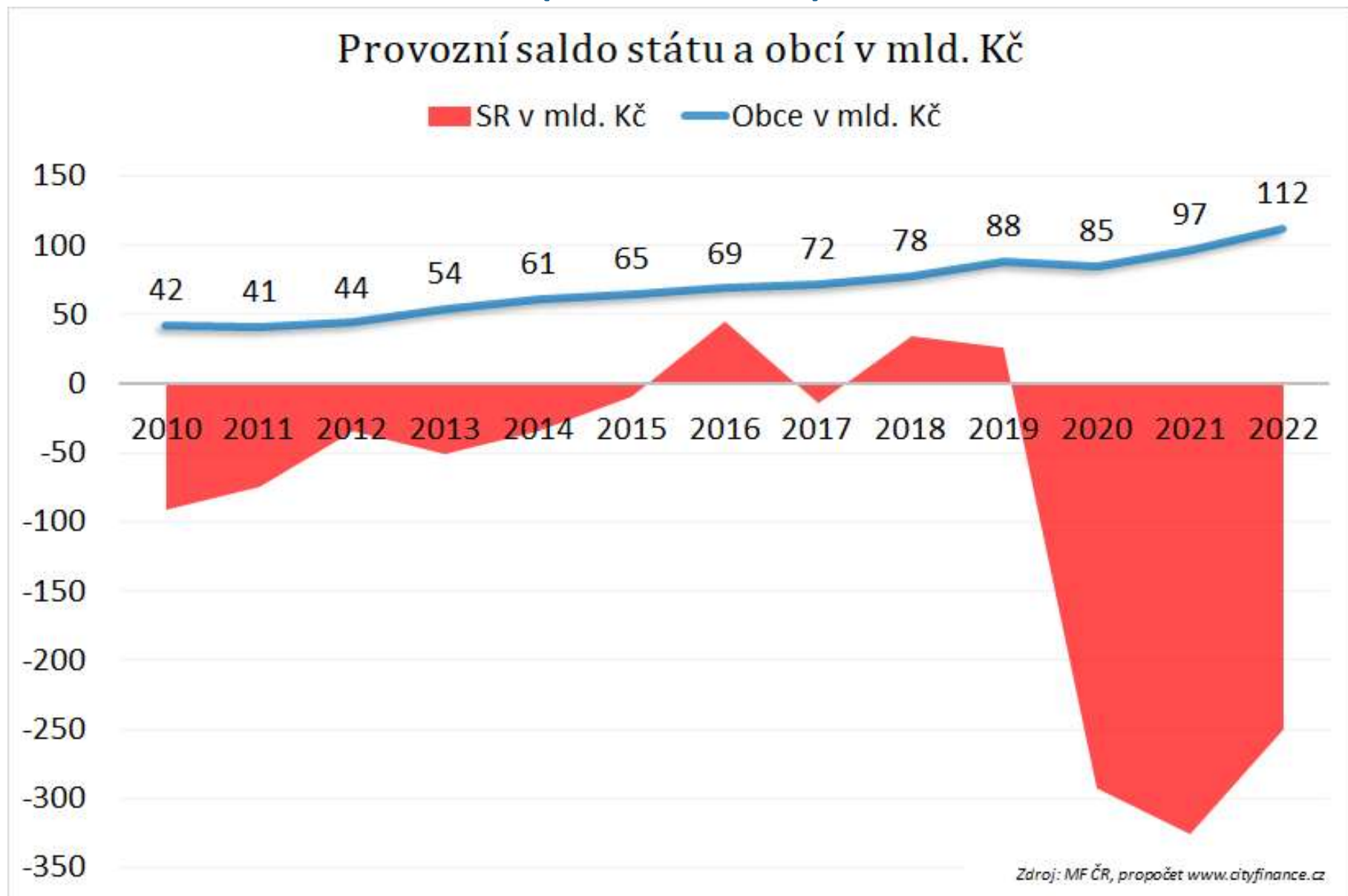
Střednědobý výhled rozpočtu obce **s analýzou financí a ratingem** – stanovení finančních možností obce na 5 let a stropu bezpečného zadlužení

Investiční úvěrový rámec – zadávací podmínky a důvodová zpráva.

Další služby a objednávky na

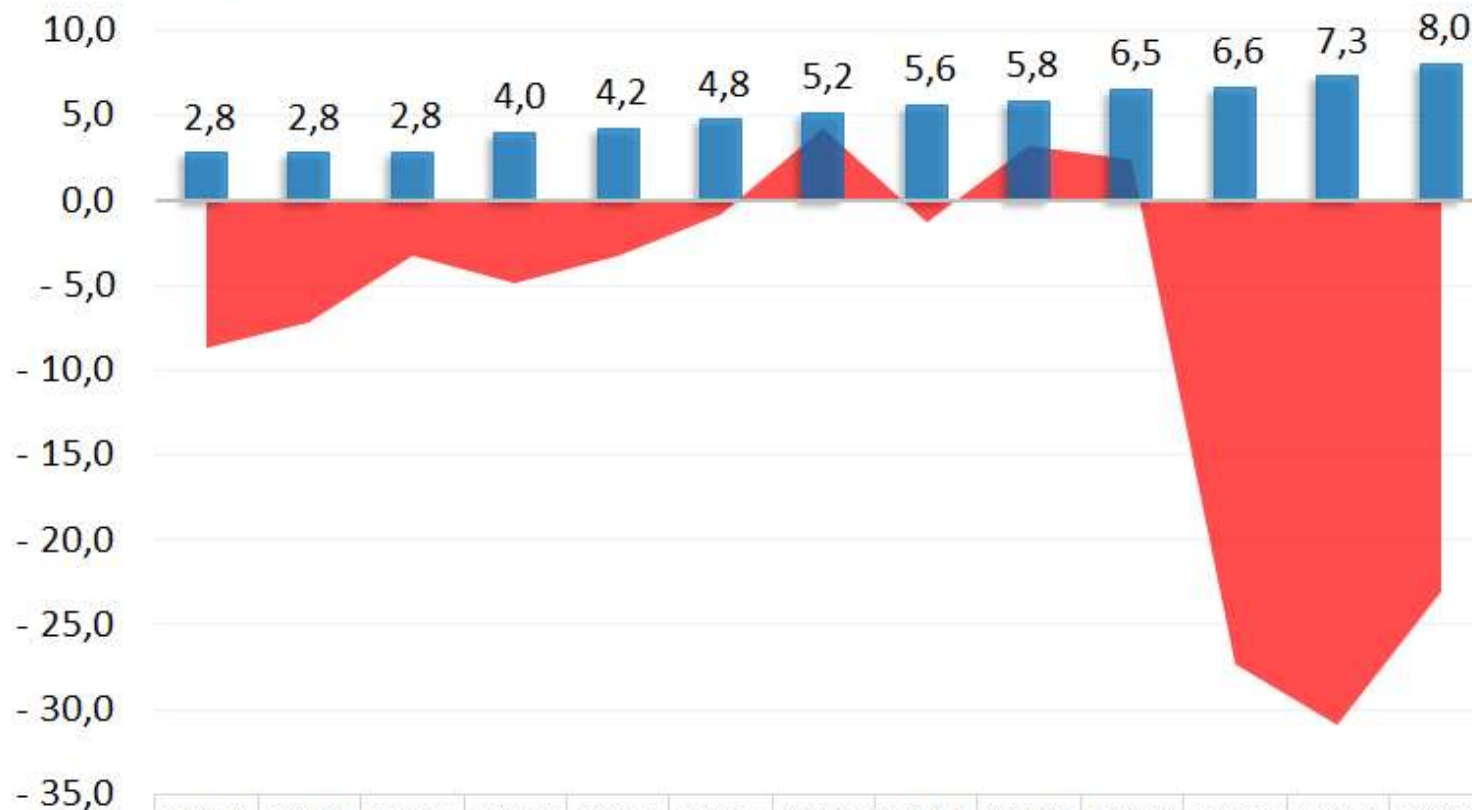
www.cityfinance.cz

Provozní saldo státu vs. obcí (v mld. Kč)

Provozní saldo státu (SR) vs. obcí (v tis. Kč na obyvatele)

Provozní saldo státu (SR) vs. obcí bez Prahy v tis. Kč na obyvatele

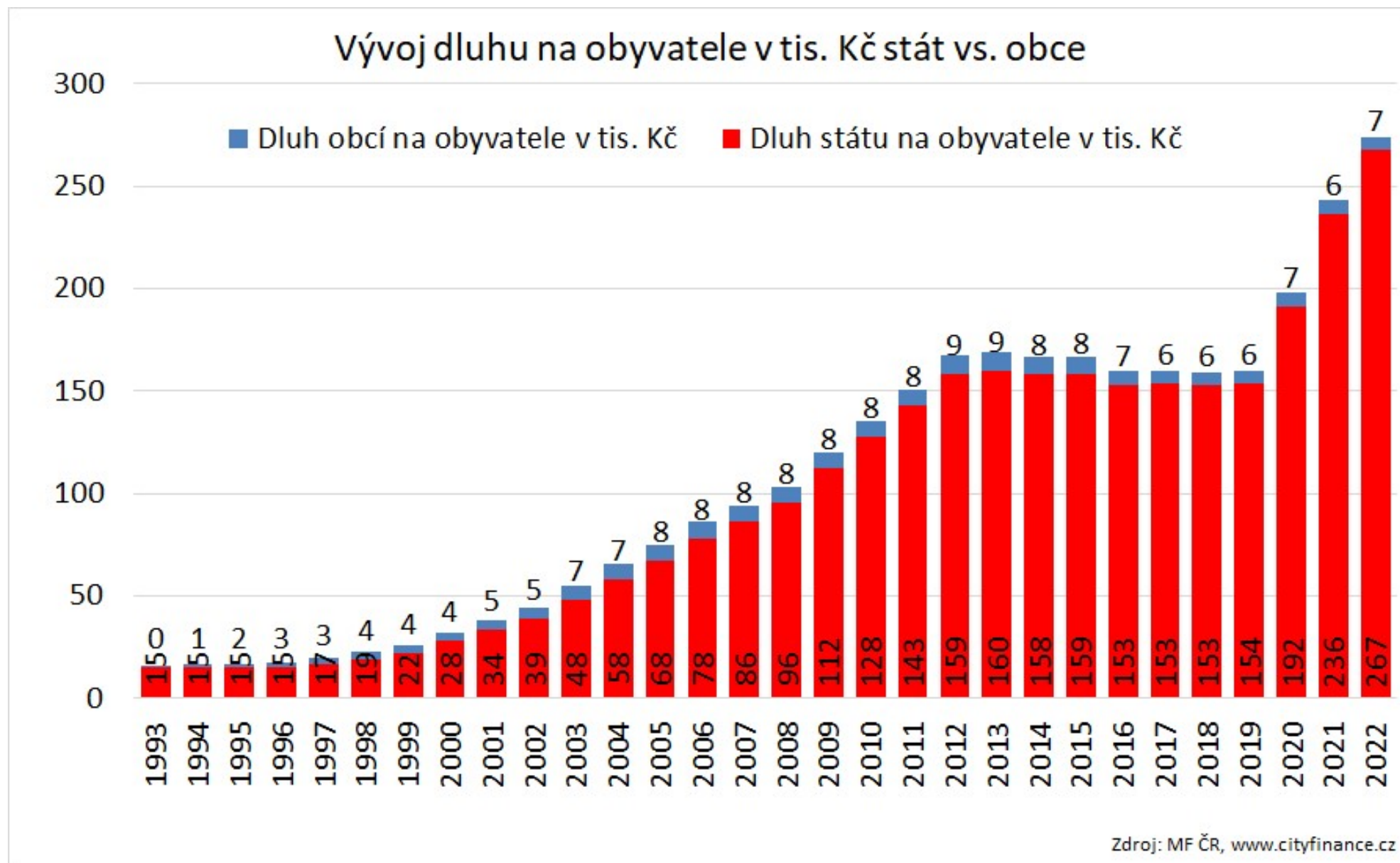

Zdroj: MF ČR, propočet www.cityfinance.cz

■ Provozní saldo SR v tis. Kč na obyvatele

■ Provozní saldo obcí bez Prahy v tis. Kč na obyvatele

Dluh na obyvatele stát (SR) vs. obce

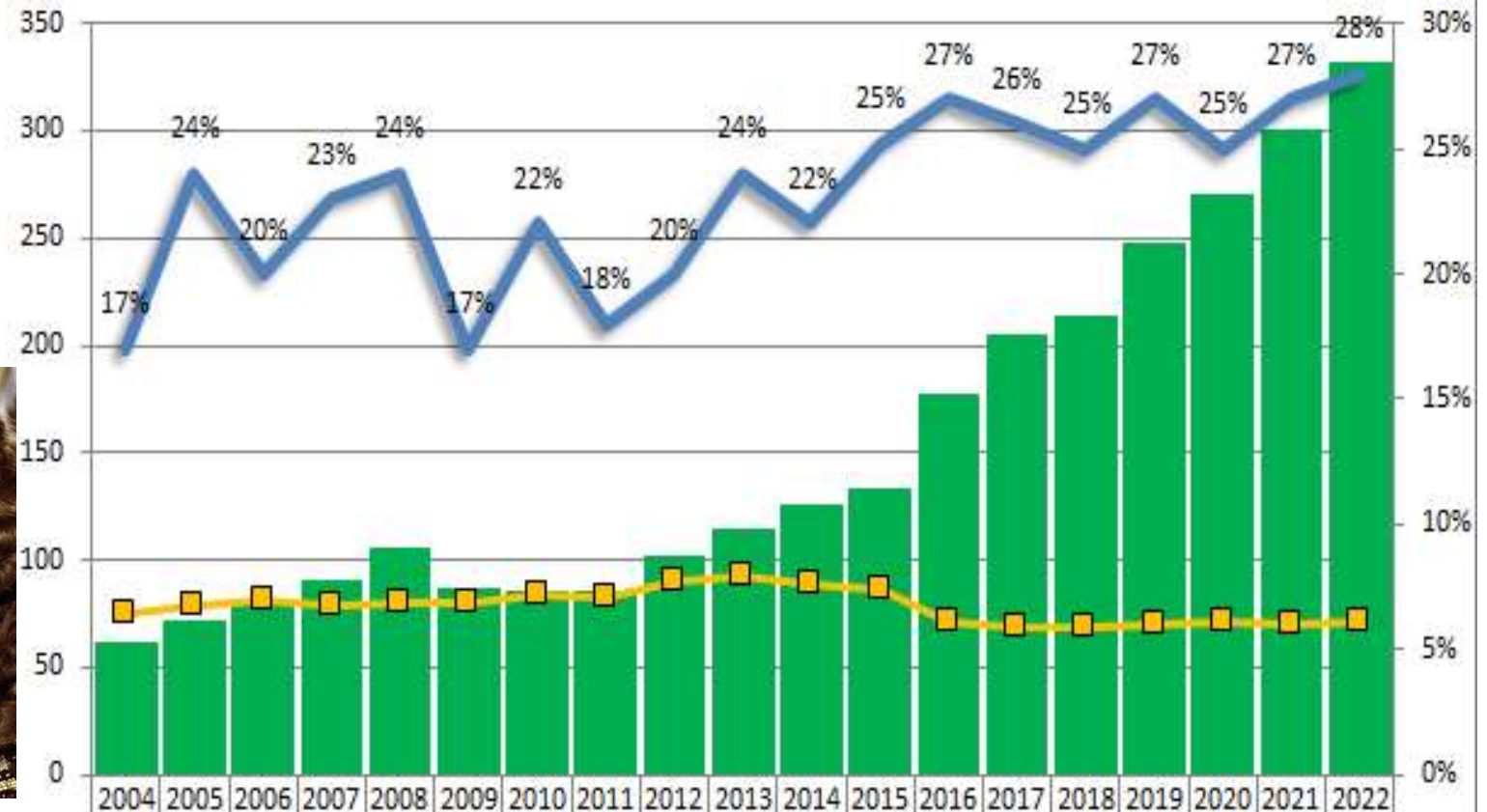

Obce hromadí peníze, stát chudne = pro obce nebezpečná pozice „Jeffrey de Peyrac vs. král“

Základní ukazatele finančního zdraví obcí

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

■ Bankovní účty obcí vč. PO v mld. Kč	62	72	79	90	106	87	85	86	102	115	126	133	177	205	214	248	271	301	332
■ Dluhy obcí včetně PO v mld. Kč	75	79	81	79	80	81	83	82	90	92	89	87	72	69	69	70	71	70	71
— Provozní saldo obcí v % běžných příjmů	17%	24%	20%	23%	24%	17%	22%	18%	20%	24%	22%	25%	27%	26%	25%	27%	25%	27%	28%

Příklad práce vlády - příspěvek na výkon SS klesá

- **Vládní návrh 2024: - 2 %**
- rozpis dle jednotlivých obcí dostupný na stránkách <https://www.prispevekobce.cz/>
 - vyhledávání podle názvu obce
 - přehledné zobrazení struktury příspěvku

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

O PŘÍSPĚVKU METODIKY KONTAKT WEB MV ČR

HLEDÁNÍ DLE OBCE: Přerov 2023

Kalkulačka ceny úvazku dle metodiky MV

Platová třída: 10 Platový stupeň: 1 Obec: Kraj:

Roční náklady	
Tabulkový plat:	280 680,- Kč
Netarifní ohodnocení (25% z nejvyššího pl. st. ve třídě):	103 110,- Kč
Povinné odvody (33,8 %):	129 721,- Kč
Režijní náklady (48 %):	246 485,- Kč
Výsledek:	759 996,- Kč

Výsledná částka vyjadřuje modelové roční náklady na 1 pracovní místo podle metodiky MV. V případě potřeby detailnějšího rozdělení využijte prosím postup v [metodice](#).

HLEDÁNÍ DLE OBCE: rozšířte název obce ROK: 2023

PŘÍSPĚVEK NA VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY PRO OBCE 2023

Středočeský kraj - Kutná Hora - Kutná Hora
43 617 500 Kč
celková výše příspěvku obce na rok 2023
(finální výše může být upravena rozpočtovým krajanským úřadem při převodu některých agend)

SLOŽKY PŘÍSPĚVKU OBCE:

Kutná Hora

ZÁKLADNÍ INFORMACE:
Datum platné k: 1.1.2022
533555 ZLUJ
20 450 počet obyvatel
24 002 počet obyvatel ve správním obvodu místního úřadu
50 533 počet obyvatel ve správním obvodu stavebního úřadu
34 685 počet obyvatel ve správním obvodu pověřeného obecního úřadu
45 967 počet obyvatel ve správním obvodu úřadu obce s rozšířenou působností

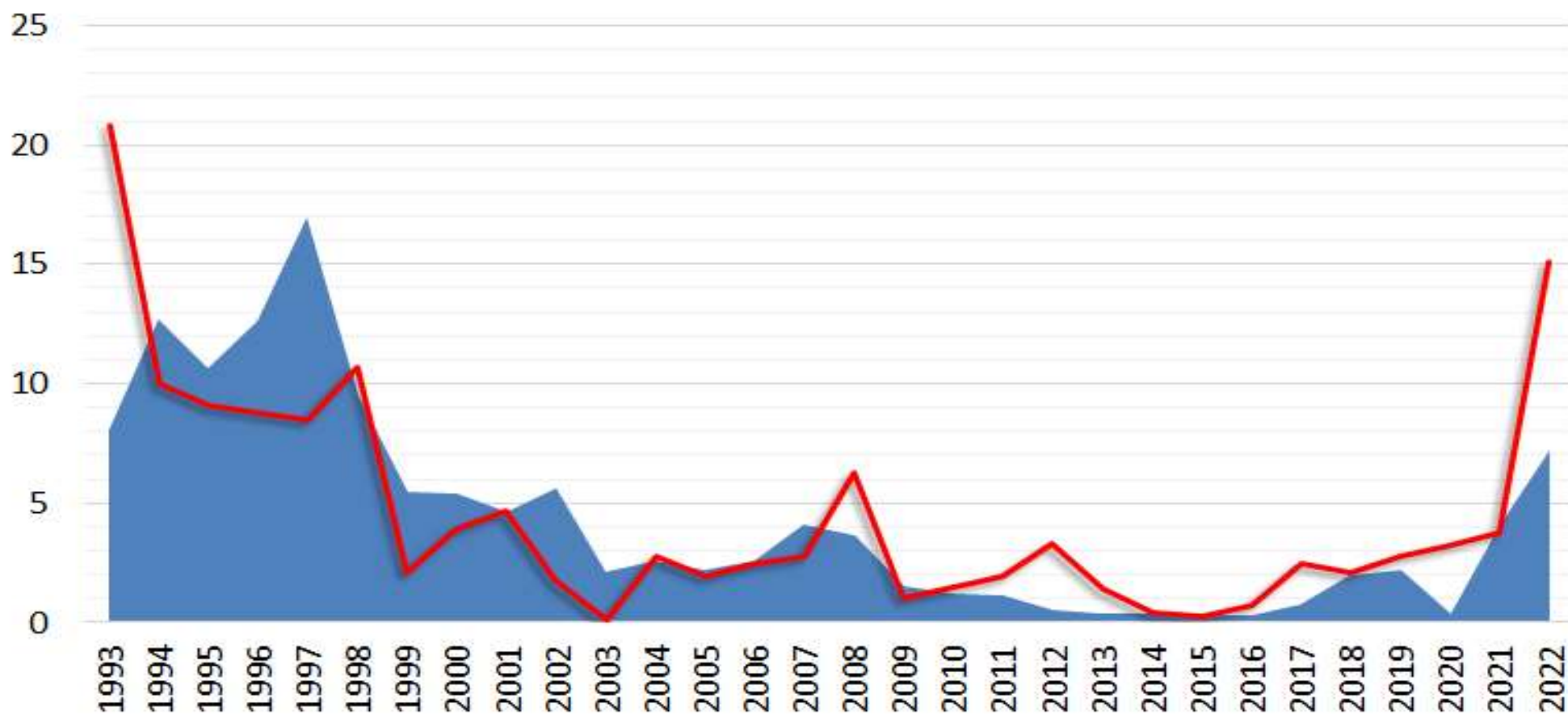
- 2 počet mrazeni
- 155 počet shluků
- 528 počet umrtí
- 131 počet určení otcovství
- 5 148 počet mabroných žádostí: občanské průkazy
- 487 počet aktivací: občanské průkazy
- 2 044 počet mabroných žádostí: řidičské průkazy
- 72 počet opatrovanců
- 458 počet akcí územního plánování
- 3 033 počet aviz: živnostenský úřad
- 2 040 počet zkoušek z přírodovědy a zdravotnické přípravy (A, B, T, C, D)
- 229 počet zkoušek z údržby a ovládání vozidla (C, D)
- 1 812 počet zkoušek z praktické jazy (A, B, T)
- 281 počet zkoušek z praktické jazy (C, D)
- 57 počet zkoušek z profesní způsobilosti

Pro stanovení výše příspěvku pro rok 2023 byly použity údaje za rok 2022.

Úvěry dokázaly obcím šetřit jak ukazují úroky vs. inflace

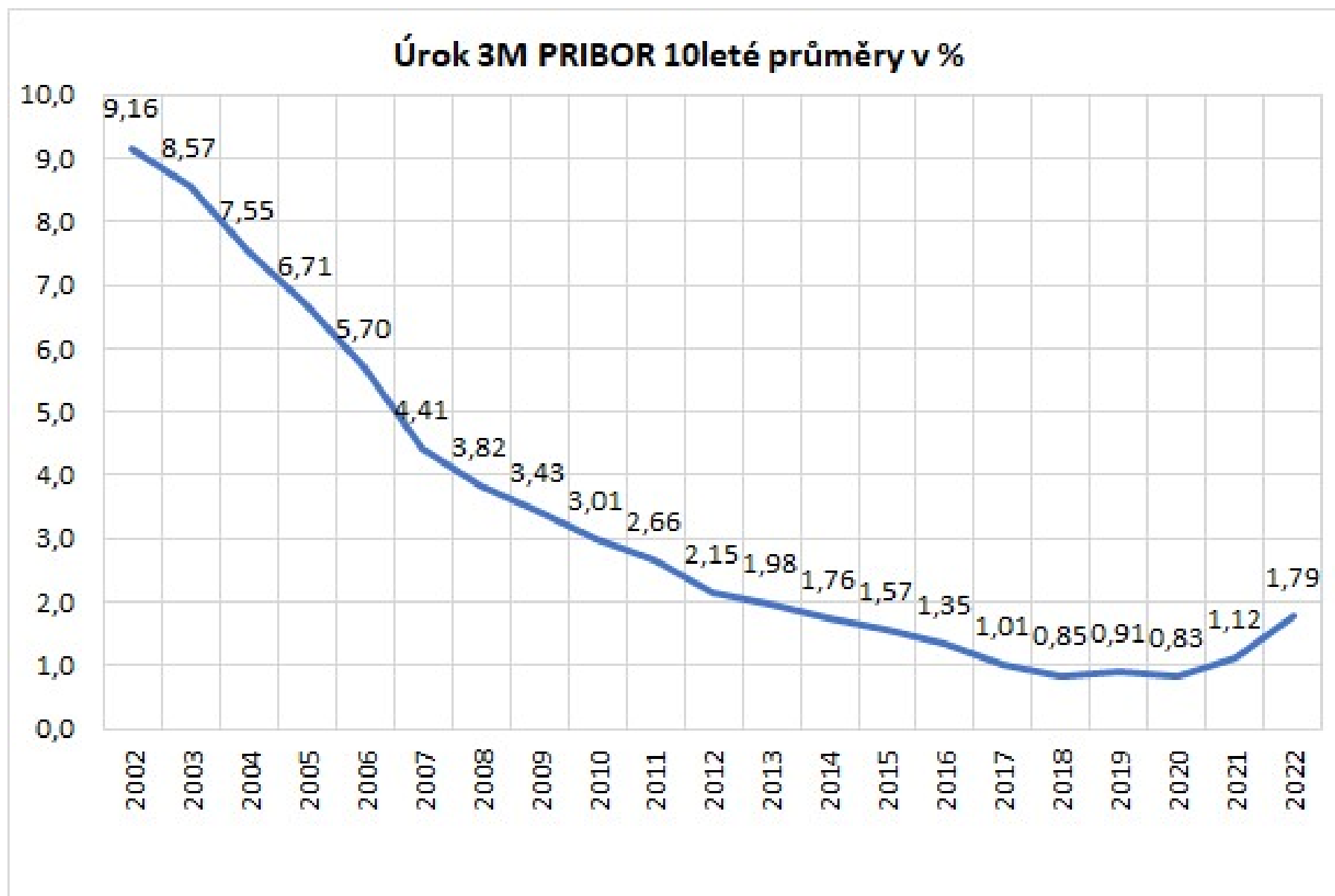
Úroky 3M PRIBOR a inflace v %

Úrok 3M PRIBOR Inlace v %

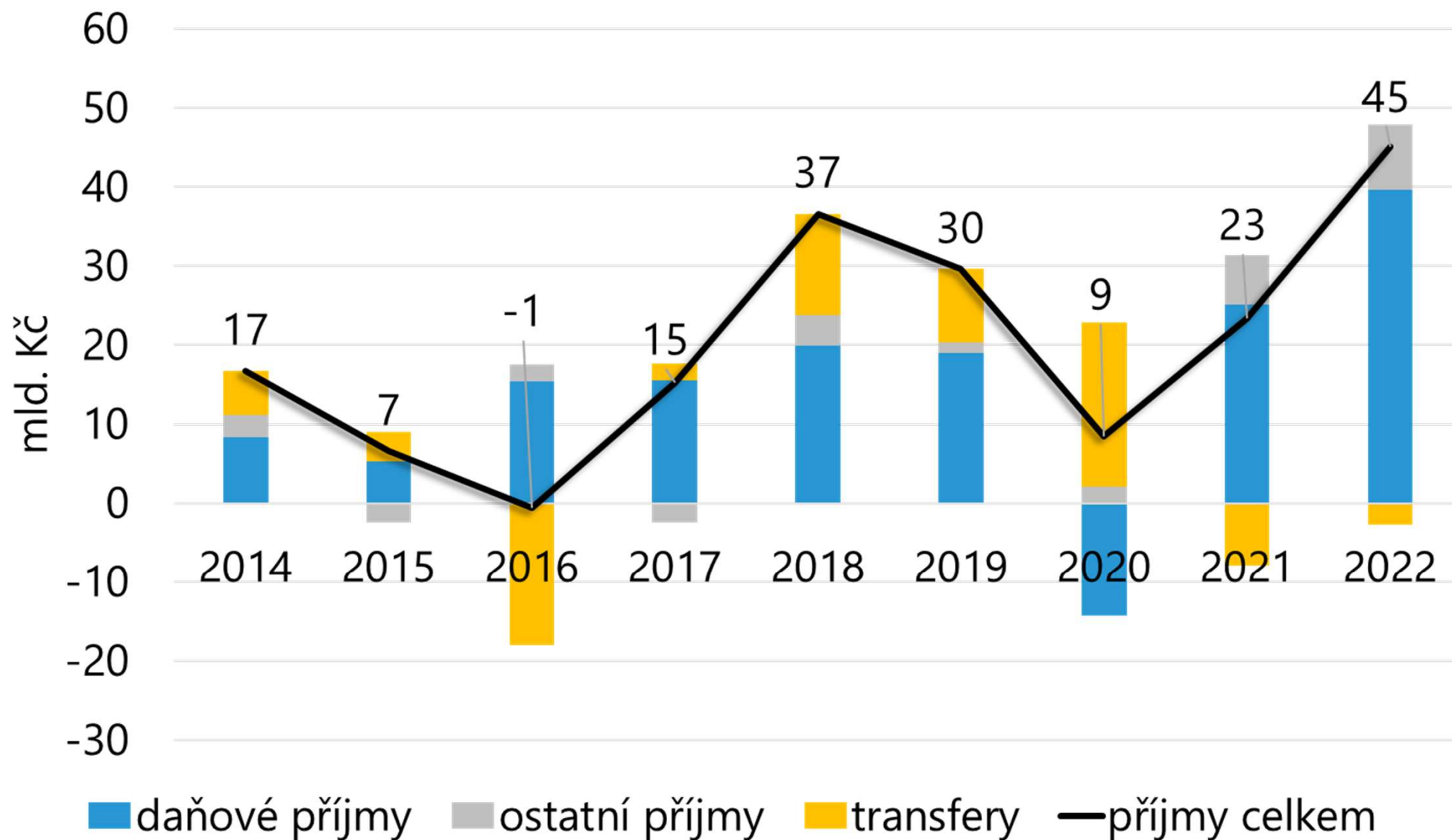

Zdroj: MF ČR, ČNB, ČSÚ, www.cityfinance.cz

10leté průměry sazeb PRIBOR dokazují výhodnost plovoucích sazeb

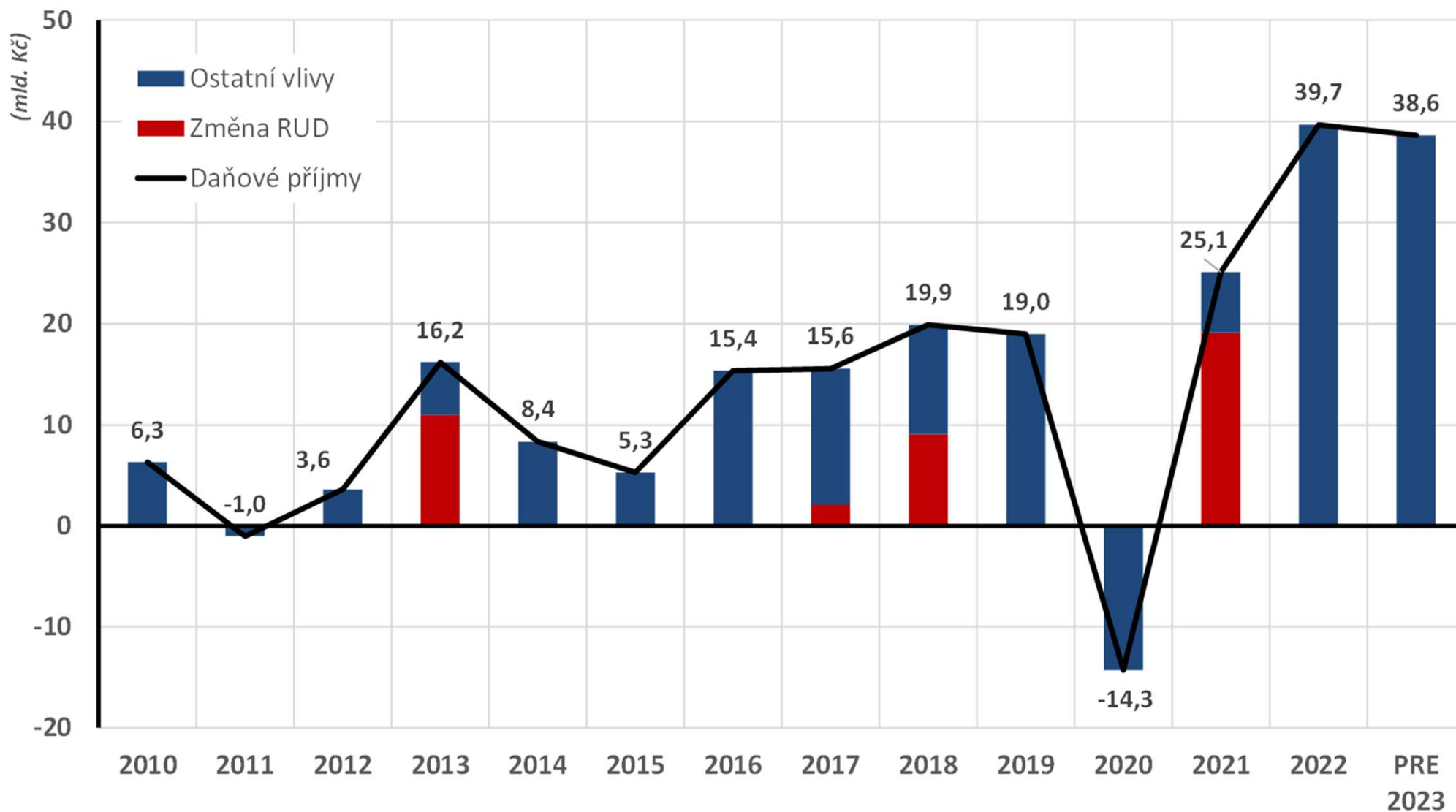

Příjmy obcí rostly, dotace aktuálně stagnují

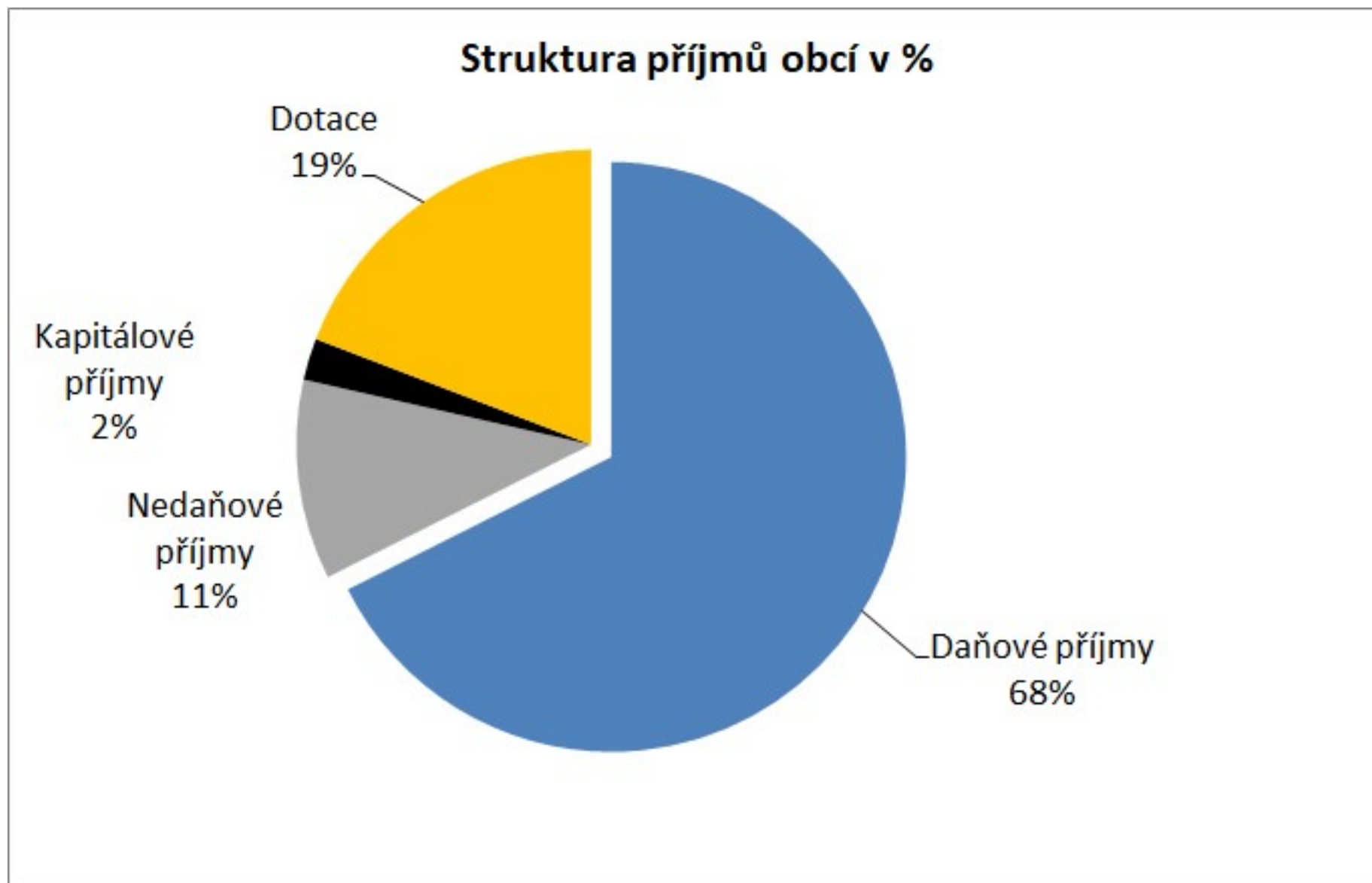

Meziroční změny daňových příjmů obcí v mld. Kč, po roce 2012 růst

(pomohly i změny RUD v letech 2013, 2017, 2018 a 2021)

Struktura příjmů obcí 2022

Daňový balíček

V této zemi poplatník postrádá motivaci platit daně, chybí invence a řešení věcí podstatných

- Snaha danit více ty, kteří platí daně.
- **Neochota danit ty, kteří daně neplatí**, velký podíl „malé šedé ekonomiky“ (živnostníci, práce na černo atp.). „Malou šedou ekonomiku“ zrušení registračních pokladen uškodilo.
- Progresivní zdanění a **snaha dostat všechny do slabého průměru**, který se **nesnaží přinášet něco navíc**.
- **Daňový systém nepomáhá mladým = budoucnosti**. Řešíme staré bez hypoték, ale vysoké úroky z hypoték zmrazily trh a omezily budování zázemí mladých rodin – rozdílný přístup např. Rakouska a jejich daňových úlev pro hypotéky a výstavbu bydlení a podnikání.
- Sdělování „**nemá cenu se snažit, zařídíme, aby na tom byli všichni stejně mizerně**“ vede k úpadku a demoralizaci, vyhání „mozky“ za hranice ČR, místo aby pracoval systém opačně.
- **Chybí řešení podstatného**. Diskuse k daňovému balíčku se stočila ke **stravenkám** a podobným minoritám.

Základní dopady balíčku na obce od 1. 1. 2024

- 1. DzN nahoru kompenzačně** na úkor sdílených daní (klesají podíly)
 - 1,8* základní inkaso bez koeficientů
 - Zapracována **valorizace** pokaždé při dosažení 10 % inflaci (sčítá se)
- 2. Lokální hazard dolů** – inkaso bez náhrady mizí (cca 60 až 75 %)
- 3. Dobývací prostor** – nárůst úhrady o +50 % z 1000 na 1500 Kč/ ha
- 4. 5násobné navýšení limitů pro vyhrazené rozhodování zastupitelstva obce** (obdobné zvýšení u krajů):
 - Dotace a NFV z 50 tis. Kč na 250 tis. Kč
 - Dary z 20 tis. Kč na 100 tis. Kč
- 5. Odměňování volených zástupců (+10,5 % oproti současnosti)**
- 6. Fond odměn a FKSP – dolů**
- 7. Dluh ÚSC**
 - zahrnují se mj. dodavatelské úvěry nad 1 rok, tedy smlouvy jako EPC apod.
 - MFČR již nebude zveřejňovat seznamy zadlužených obcí ale jen plnění dluhového pravidla, o kolik mají dluh snížit (nikoliv že něco překračují)
- 8. Výkazu FIN 2-12 M sjednocení termínu předávání na 25.2.**
- 9. Rozšíření kompetencí starostů** o pravomoc při mimořádné události

DzN (Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí)

Od 1.1.2024:

- **navýšení sazeb o 80 %**
- inflační koeficient
- **místní koeficient nově 0,5 – 5,0 (§12)** (novinkou je možnost snížit), poz. místní koeficienty musí míru obecnosti (území rekreační, průmyslová apod. se společným odůvodněním)
- **místní koeficient u zemědělských pozemků 0,5 – 1,5**
- **nově je umožněno** použití vydat **opatření obecné povahy** podle správního řádu na jednotlivé území (např. lokální znečišťovatel ŽP apod.) aby se zamezilo nutnosti obecnosti = konkrétní zacílení.

Od 1.1.2025:

- **ruší se koeficient 1,5 (garáže, podnikání)**
- **velikostní koeficient (§11) nebude možné od 1.1.2025 snižovat**

Lhůty pro zastupitelstvo:

- OZV do 30. 9 musí nabýt platnosti (Sbírka)
- Opatření obecné povahy: do 30. 6 zaslat správci daně

Navýšení limitů pro vyhrazené rozhodování zastupitelstva (zdroj: MF ČR)

- **navrženo pětinásobné navýšení** stávajících limitů
- posílení pravomocí rady:
 - Dotace a NFV z 50 na 250 tis. Kč
 - Dary z 20 na 100 tis. Kč

Odměňování volených zástupců

ruší se nařízení vlády

- **nový algoritmus:**

- průměrná hrubá měsíční nominální mzda** v národním hospodářství za první pololetí předchozího kalendářního roku **x koeficient** podle **velikostní kategorie**
- aktuální průměrná mzda: 43 193 Kč, výši základny vyhlásí **MV sdělením ve Sbírce**

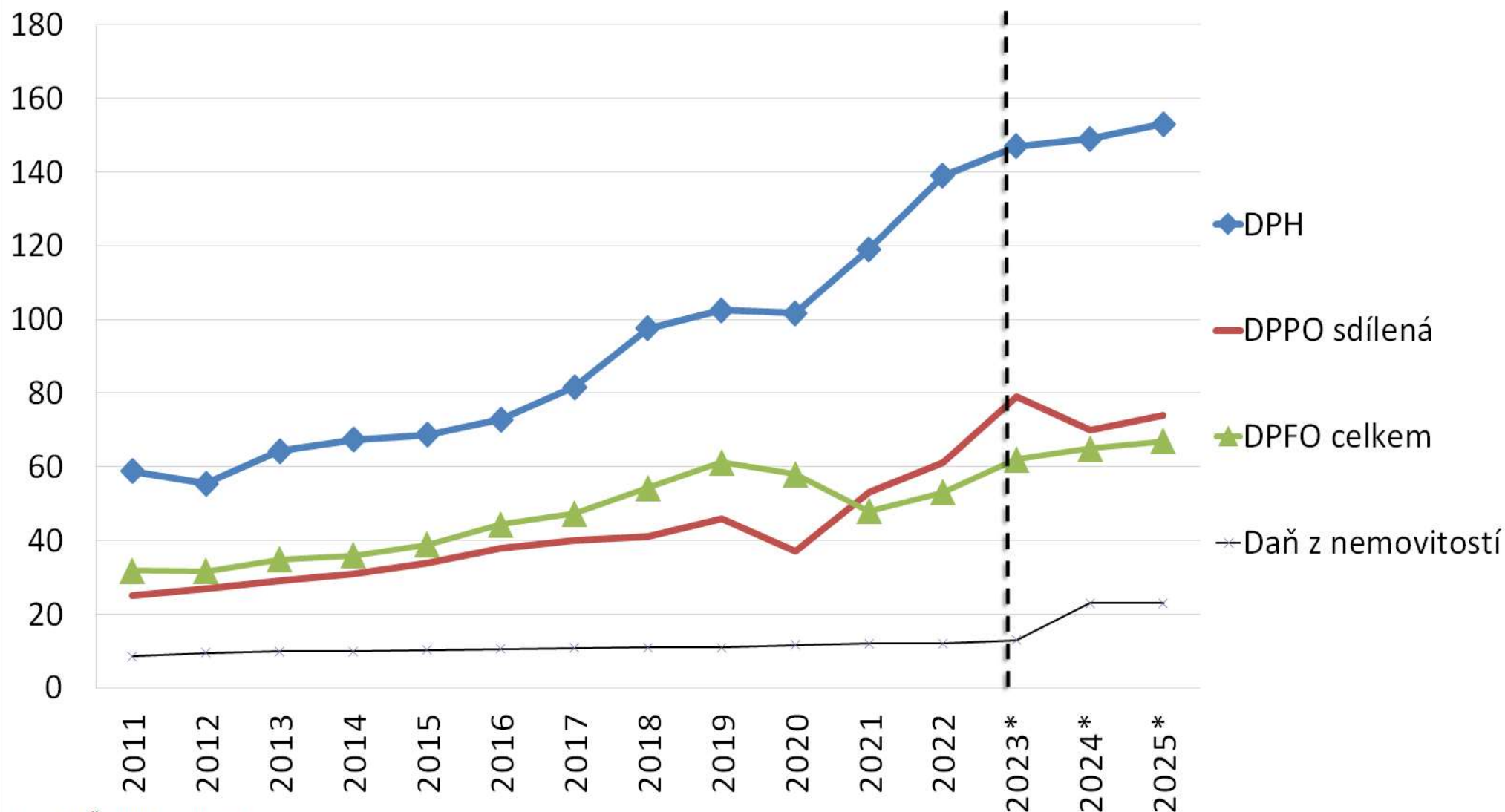
- **koeficienty:**

- uvolněný starosta: od **1,21** do **3,45** (tj. od **52 264 Kč** do **149 016 Kč**)
- hejtman: od 3,63 do 3,87 (tj. od 156 877 Kč do 167 330 Kč)
- primátor Prahy: 3,995 (tj. 172 556 Kč)

= **navýšení** oproti platné úpravě: **cca + 10,5 %**

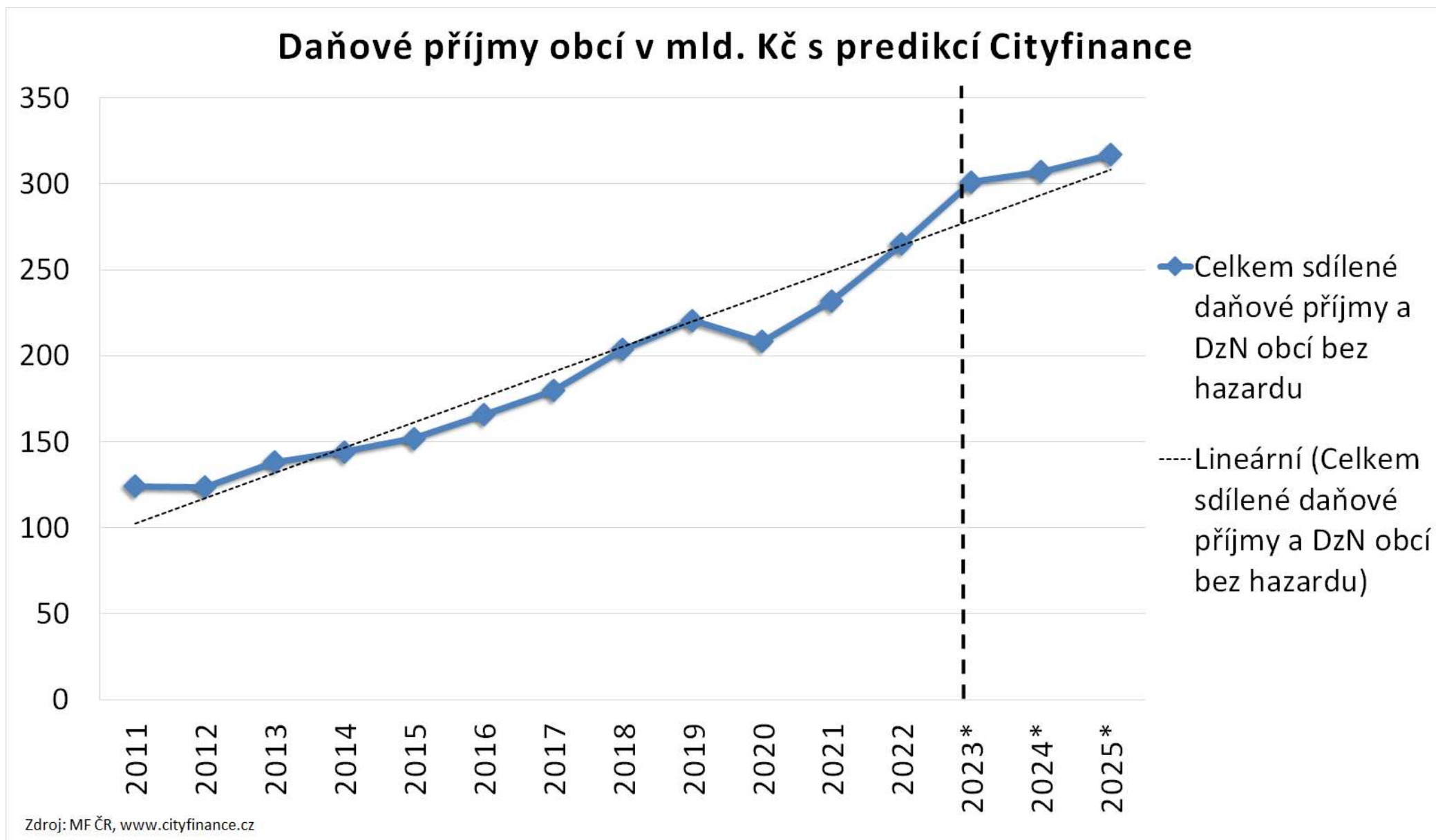
Vybrané daňové příjmy obcí po balíčku

Daňové příjmy obcí v mld. Kč s predikcí Cityfinance

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Vybrané daňové příjmy obcí s predikcí po balíčku

Doporučení starostům pro lepší práci

1. Analýza financí s výhledem je ideální pro realizaci investic

Seznamte se s tím jaké je:

- finanční **zdraví** obce,
- finanční **možnosti** bez dotací,
- **bezpečný strop zadlužení.**

Možno objednat na www.cityfinance.cz

Starosta by měl znát vývoj finanční kondice obce – ukázka z analýzy www.cityfinance.cz

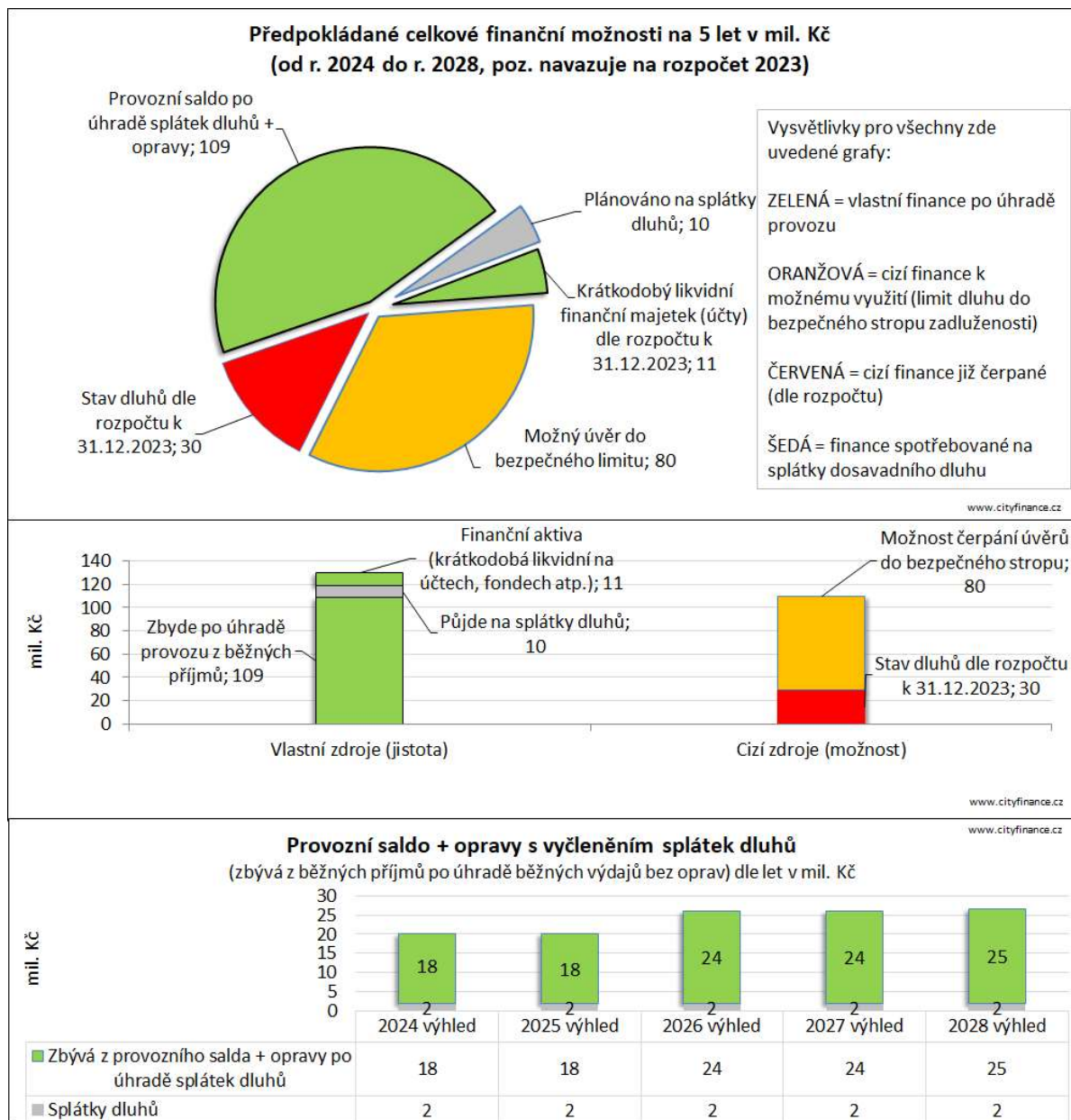
Provozní saldo + opravy a udržování v tis. Kč

**2. Projekty obce připravte se znalostí
finančních možností obce.
(dotace neřešte jako prioritu)**

Starosta by se měl dobrat finančních možností obce

– ukázka z analýzy www.cityfinance.cz

3. Zlepšete rozpočet

**Např. Strukturu rozpočtu změňte na
CLEVER**

Doporučená struktura rozpočtu – příklad I

Rozpočet v tis. Kč		
		ROK X
PŘÍJMY CELKEM		10 000
DAŇOVÉ	1xxx	7 000
NEDAŇOVÉ	2xxx	1 000
KAPITÁLOVÉ	3xxx	500
PŘIJATÉ TRANSFERY	4xxx	1 500
VÝDAJE CELKEM		20 000
Provoz bez oprav	-	6 000
Investice a opravy (realizace programu rozvoje obce)	-	14 000
SALDO ROZPOČTU (PŘÍJMY - VÝDAJE)		-10 000
FINANCOVÁNÍ CELKEM		10 000
<i>Zdroje z minulých let</i>	<i>8115</i>	<i>5 000</i>
<i>Dlouhodobý úvěr</i>	<i>8123</i>	<i>5 000</i>
<p>Rozklikávací rozpočty minulých let, včetně plnění, jsou zveřejněné na Internetu viz https://monitor.statnipokladna.cz</p>		

Doporučená struktura rozpočtu – příklad II

Rozpočet v tis. Kč		
		Rok X
PŘÍJMY CELKEM	třída	10 000
DAŇOVÉ	1	7 000
NEDAŇOVÉ	2	1 000
KAPITÁLOVÉ	3	500
PŘIJATÉ TRANSFERY	4	1 500
VÝDAJE CELKEM		20 000
BĚŽNÉ VÝDAJE	5	5 000
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	6	15 000
SALDO ROZPOČTU (PŘÍJMY - VÝDAJE)		-10 000
FINANCOVÁNÍ CELKEM	8	10 000
<i>Zdroje z minulých let</i>	<i>8115</i>	<i>5 000</i>
<i>Dlouhodobý úvěr</i>	<i>8123</i>	<i>5 000</i>
<p>Rozklikávací rozpočty minulých let, včetně plnění, jsou zveřejněné na Internetu viz https://monitor.statnipokladna.cz</p>		

Ukázky z praxe rozpočty – Beroun dříve 2019

Rozpočet města Beroun na rok 2019 (v tis. Kč)		KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	
rozpočet 2019		rozpočet 2019	
211 - Příjmy z vlas		SK.4. Sociální věci	
23/ 5 příjmy z	412/ 1 úhrada	617/ 10 nákup	31/ 11 ZS
23/ 6 příjmy z	412/ 2 úhrada	617/ 11 nákup	31/ 12 ZS
211/ 1 zálohy na služby (t	412/ 3 spoluúč.	617/ 12 výdaj	31/ 13 ZS
211/ 2 poplatek za využití		617/ 13 ošř	
211/ 3 příjmy z věcné bi		617/ 14 v	33/ 1
211/ 4 příjmy z tržiště		617/ 15 v	33/ 2
211/ 5 příjmy z parkovně		617/ 16	
211/ 6 příjmy z bike box		617/ 17	
212 - Odvody př		SK.5. Obrana, bezpeč	
3/ 1 příjm		36/ 1 mzd	36/ 1
3/ 2 dar f		36/ 2 zák	36/ 2
3/ 4 příj		36/ 3 zák	36/ 3
213 - Příjmy z		SK.6. Všeob.	
13/ 1 stavební odbor - st		611/ 2 m	37/ 1
13/ 2 odbor správní a ob		37/ 2 o	37/ 2
13/ 3 odbor správní a ob		37/ 3 o	37/ 3
13/ 4 odbor dopravy - ob		37/ 4 o	37/ 4
13/ 5 odbor dopravy - sp		37/ 5 o	37/ 5
13/ 6 odbor dopravy - ev		37/ 6 o	37/ 6
13/ 7 odbor životního pn		37/ 7 o	37/ 7
13/ 8 odbor životního pn		37/ 8 o	37/ 8
13/ 9 odbor životního pn		37/ 9 o	37/ 9
13/ 10 odbor finanční - pr		37/ 10 o	37/ 10
13/ 11 Czech Point - příj		37/ 11 o	37/ 11
13/ 12 Czech Point - příj		37/ 12 o	37/ 12
13/ 13 odbor sociálních věcí		37/ 13 o	37/ 13
13/ 14 odbor finanční - p		37/ 14 o	37/ 14
13/ 15 odbor KT - správní		37/ 15 o	37/ 15
214 - Příjmy		SK.7. Ochrana životního prostředí	
214/ 1 příjmy z úrok		37/ 16 o	37/ 16
214/ 2 příjmy z divk		37/ 17 o	37/ 17
221 - Přijate		SK.8. Všeobecná veřejná správa	
13/ 16 poplatek za odnět		37/ 18 o	37/ 18
13/ 17 poplatek za odnět		37/ 19 o	37/ 19
Místní poplatky		SK.9. Sociální věci	
13/ 18 poplatek ze psů		37/ 20 o	37/ 20
13/ 19 poplatek za užívá		37/ 21 o	37/ 21
13/ 20 poplatek z ubytv		37/ 22 o	37/ 22
13/ 21 poplatek za provc		37/ 23 o	37/ 23
Ostatní odvody		SK.10. Všeobecná veřejná správa	
13/ 22 odbor finanční - c		37/ 24 o	37/ 24
13/ 23 odbor dopravy - z		37/ 25 o	37/ 25
15 - Majetkové c		SK.11. Všeobecná veřejná správa	
23/ 1 nahodil		37/ 26 o	37/ 26
23/ 2 platby m		37/ 27 o	37/ 27
15/ 1 daň z nemovitc		37/ 28 o	37/ 28
Trída 2 NEDANOVÉ PŘÍJMY		SK.12. Všeobecná veřejná správa	
23/ 3 příjmy z		37/ 29 o	37/ 29
23/ 4 úhrady pojišťovny		37/ 30 o	37/ 30
33/ 5 Městská		37/ 31 o	37/ 31

Ukázky z praxe rozpočty – Beroun nyní

Rozpočet města Beroun pro rok 2021		
PRIJMY	Položka	tis.Kč
DANOVÉ	1xxx	328 349
NEDAŇOVÉ	2xxx	28 915
KAPITÁLOVÉ	3xxx	1 502
PŘIJATÉ TRANSFERY	4xxx	123 061
příjmy fondů		207
PRIJMY CELKEM		482 034
VYDAJE	oddíl §	tis.Kč
BĚŽNÉ VÝDAJE	5xxx	429 564
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	6xxx	157 055
VYDAJE CELKEM		586 619
SALDO ROZPOČTU (PŘIJMY - VYDAJE)		-104 585
FINANCOVÁNÍ (třída 8)	Položka	tis.Kč
FINANCOVÁNÍ CELKEM	8xxx	104 585

Rozklikávací rozpočty minulých let, včetně plnění, jsou zveřejněny na internetu viz <http://monitor.statnipokladna.cz>

+ zastupitelům jde
důvodová zpráva
s návrhem rozpisu

Změna rozpočtování
provedena na rok 2020
a osvědčila se.

4. Utráťte peníze obce na účtech a neodkládejte potřebné investice

(ponechejte na účtech rezervu min. 10% daňových příjmů).

- využívejte úvěry,
- nezaměřujte se na dotace pokud nejde o zásadní infrastrukturu (kanalizace, voda...).

Rezervace zdrojů - neblokujte finance na projekty v rozpočtu zbytečně (dle metodiky MF ČR 05-2023)

- Dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a vyhlášky č. 416/2004 Sb.
- Schvalovacím postupem příkazce operace a správce rozpočtu **není stanovena povinnost rezervování či alokování finanční částky v rozpočtu** orgánu veřejné správy. Resp. není třeba v rozpočtu blokovat finance na nevysoutěžené projekty.
- V případě, kdy v čase schvalování budoucí finanční operace (vyhlášení veřejné zakázky, resp. uzavření smlouvy s dodavatelem) nejsou zajištěny finanční prostředky ke krytí této výdajové operace (zajištěním míněno, že **nejsou zahrnuty v rozpočtu**), **může správce rozpočtu schválit operaci** v souladu s ustanovením § 13 odst. 6 prováděcí vyhlášky, které mu umožňuje **stanovit omezující podmínky** provedení finanční operace. Omezující podmínkou realizace výdajové operace v tomto případě bude **podmínka zajištění finančních prostředků**, kterou správce rozpočtu písemně uplatní při schválení finanční operace. Pro doplnění uvádíme, že tyto prostředky může územní samosprávný celek zajistit např. použitím peněžních prostředků na svých bankovních účtech nebo úvěrem.

5. Příjmy obce narovnejte do finanční reality

Příjmy obce ve finanční realitě znamená např.:

- Reálné příjmy a ceny v obci např.:
 - **Koeficient daně z nemovitostí** dle §12 na 3 až 5
 - Lepší infrastruktura obce zvedá ceny nemovitostí
 - **Nájmy** obecních bytů jsou ze zákona povinné tržní = všude v ČR vyšší než 120 Kč/m² měsíčně nebo 3-4% tržní ceny bytu.
 - **Poplatky** za odpad = 1200 Kč/ osoba (náklady jsou vyšší)
- Zpoplatněné služby **tam kde není veřejný zájem** = mají kryt alespoň náklady.

6. Krizi financí řešte, až nastane.

- Pakliže přijde finanční apokalypsa, obec ani domácnost s ní nic neudělá.
- Lze jen zmírnit finanční následky.

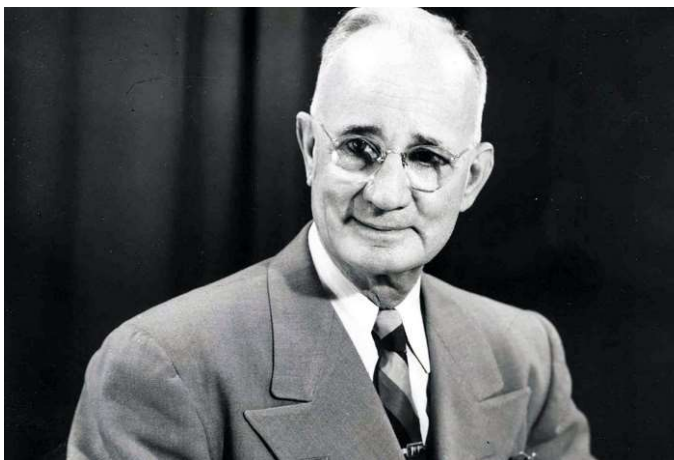
Závěr a doporučení

Rozpočet 2024 a výhled konkrétně

- ❑ **Letos** očekávaný růst daňových příjmů > 15 %
- ❑ **Příští rok** 0 % až 4 % (predikce na www.cityfinance.cz)
 - ❖ Inkaso nemovitost *1,8 (základní daň)
 - ❖ Výlučná daň z hazardu (technické hry) pokles 60 až 75 %
 - ❖ Sdílené daně klesá % podíl a očekávané snížení DPPO sdílené
- ❑ **Utratit peníze** na účtech
- ❑ Nebát se **využívat úvěry** – stále jsou výhodné
- ❑ **Zdražit** vše o inflaci, aktuálně cca 10 %
- ❑ **Odpady** nastavit na 1200 Kč/obyvatele, adekvátně další systémy
- ❑ **Daň z nemovitosti**
 - ❖ Podle §12 místní koeficient alespoň 3, pro rekreaci a vybrané lokality 5 (průmysl, podnikání, jako továrny, sklady, chemičky, elektrárny, apod.) či dokonce pozemky (kauza Řepov a rozhodnutí ÚS)

Aktualita www.cityfinance.cz

- **Letos poslední seminář 8. 12. 2024 (pá) v Praze 1**
(Novotného lávka 5)
- **AKCE protiinflační objednávky letos s realizací 2024**
 - **Analýza** financí obce s **výhledem** (cena: 33 000 Kč bez DPH)
 - Investiční úvěrový rámec
 - Strategický plán s financováním
 - Prezentace a konzultace v obci
 - **Zvýhodněné balíčky**

**„Nečekejte. Nikdy nebude ten
správný čas.“
(Napoleon Hill)**

Ing. Luděk Tesař
www.cityfinance.cz